

MOZAIKA

DŮM
ZAHRAŇNÍ
SPOLUPRÁCE

D Z

S

ČTVRTLETNÍK DZS O MEZINÁRODNÍM VZDĚLÁVÁNÍ / **PODZIM 2024**

Zahraniční studující: Přínosy a trendy

Study in
Czechia

1. září – 31. října Další ročník Europe Goes Local je tu

Máte hlavu plnou nápadů, jak zlepšit vaše město? Víte, co mu chybí, ale nevíte, jak na to? Přihlaste se do projektu Europe Goes Local, který propojuje mládež (15–30) se samosprávami. Společně pak pracují na zlepšování života ve svém městě – od jeho úklidu až po tvorbu ptačích budek.

Registrace na CZEDUCON 2024 již brzy

Chcete posunout internacionalizaci na vaší vysoké škole na novou úroveň? Zaregistrujte se na konferenci CZEDUCON a inspirujte se zkušenostmi svých kolegů a kolegyně. Jedním z hlavních bodů letošního programu bude i téma zahraničních studujících.
czeducon.cz

Říjen–listopad Série podzimních seminářů EPALE

Zúčastněte se regionálních seminářů EPALE na téma Dovednosti dospělých a jejich rozvoj. Na seminářích se dozvíte, jak měřit a rozvíjet dovednosti dospělých, co je nového na EPALE a jak financovat vzdělávání s nástroji Erasmus+. Semináře jsou pro registrované zdarma. Více informací na stránkách EPALE.

31. října Setkání zahraničních studujících letos v Brně

Jste z ciziny, studujete na české univerzitě anebo jste ji absolvovali? Přijďte na International Student and Alumni Meetup v Brně! Akce je skvělou příležitostí k navázání nových kontaktů a sdílení zkušeností.

Výjezdy do zahraničí mění život

DZS letos zrealizoval sociální experiment, který zkoumal postoje k životu, vzdělávání a evropským hodnotám. Zúčastnili se ho jak ostřílení erasmáci, tak i ti, kteří mezinárodní zkušenost (ještě) nemají. Poznáte podle odpovědí, kdo je kdo? Podívejte se na video a zjistěte, co průzkum odhalil.
dzs.cz/dopady

19.–21. listopadu Navštivte letošní Gaudeamus

Největší veletrh vzdělávání Gaudeamus Brno letos proběhne už potřicáté a mezi víc než 400 vystavovatelů z Česka a dalších 17 zemí světa nebude chybět ani stánek DZS. Na brněnském výstavišti na vás čekají oblíbené přednášky, školy a užitečné informace o studijních programech a výjezdech do zahraničí.

Zahraniční studující: Mosty mezi kontinenty

Aneta Sargeant
vedoucí oddělení
Study in Czechia

Od roku 2001 konstantně roste počet zahraničních studentů a studentek na českých vysokých školách: z necelých 4 % v roce 2001 jsme se dostali na 18 % v roce 2023, což odpovídá více než 55 000 lidí z téměř 180 zemí světa. Je tento trend pro Česko pozitivní? Odpověď je rozhodně ano.

Klíč k růstu

Zahraniční studující, zvláště ti, kteří se rozhodli studovat v češtině, se podle výzkumů cítí v Česku dobře integrování a vyjadřují pozitivní vztah k naší zemi. Tento pocit sounáležitosti je zásadní pro jejich rozhodnutí udržovat vztahy s Českem – a to i když po vystudování nezůstanou. Krásnou ukázkou této spolupráce je např. úspěch českých traktorů v Ghaně, které od roku 2016 sklízí na tamních polích rýži, či stavba ocelových mostů Čechy. Obě příležitosti vznikly díky kooperaci s firmou založenou ghanským absolventem české univerzity.

Klíčovou roli hrají i absolventi, kteří se rozhodnou v Česku zůstat. Jako země se potýkáme s poklesem počtu absolventů vysokých škol, což nás řadí mezi státy s nejnižším počtem vysokoškoláků v OECD. České firmy tak čelí nedostatku kvalifikované pracovní síly. A právě zde se ukazuje zásadní význam podpory retence zahraničních talentů. Toho si je vědoma i česká vláda, která nedávno schválila doporučení Národní ekonomické rady vlády

(NERV), navrhuje jako jedno z prorůstových opatření zvýšit podíl zahraničních studujících na 30 %. Tento krok má za cíl zvýšit kvalifikovanost pracovní síly a podpořit ekonomický růst.

Dvacet let Study in Czechia

S vědomím těchto přínosů lákáme do Česka studující již dvacet let, a to pod hlavičkou iniciativy Study in Czechia. Při snahách o nábor mezinárodních studentů a studentek cílíme na kvalitní zájemce, kteří přicházejí s motivací program dostudovat a ideálně v Česku také dále zůstat. Práci s absolventy se pak věnuje program Czechia Alumni, který si klade za cíl udržet tyto talenty v naší zemi a podporovat jejich integraci do české společnosti i pracovního trhu a zároveň udržet kontakt s těmi, kteří se rozhodli začít svou kariéru jinde. Věříme, že investice do zahraničních studujících je tak investicí do budoucí prosperity Česka.

Doufáme, že toto vydání Mozaiky, ve kterém se podrobně věnujeme přínosům zahraničních studujících a internacionalizaci vysokých škol, vám pomůže zodpovědět otázky týkající se propagace Česka jako atraktivní studijní destinace. Věříme, že informace obsažené v tomto čísle podpoří naše úsilí o rozvoj vzdělanostní a otevřené ekonomiky, která je klíčem k demografické stabilitě a ekonomickému růstu naší země.

MOZAIKA

Podzim 2024 • 2. září 2024

Vychází 4x ročně, rozdává se zdarma

Vydavatel: Dům zahraniční spolupráce, Na Poříčí 1035/4, 110 00 Praha 1, IČO: 61386839, evid. č.: MK ČR E 23325, tel.: +420 221 850 100, e-mail: info@dzs.cz, web: dzs.cz, eurodesk.cz

Šéfreditorka: Kristýna Veitová

Foto: archiv Study in Czechia

Grafika: orange5 creative studio, s. r. o.

Tisk: AF BKK, s. r. o.

Distribuce: Casus, Direct Mail, a. s.

Předplatné: Odebírání čtvrtletníku si můžete objednat na stránkách dzs.cz, kde také naleznete zdarma ke stažení elektronickou verzi. Vaše dotazy a připomínky zasílejte na e-mail: redakce@dzs.cz.

Spolufinancováno z programu Evropské unie Erasmus+ a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Za obsah publikací (sdělení) odpovídá výlučně autor. Publikace (sdělení) nereprezentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem. Změny uvedených údajů nebo tiskové chyby jsou vyhrazeny.

ERASMUS+ Výzva 2024

Nezmeškejte podzimní termíny pro předkládání žádostí
O finanční prostředky může požádat jakýkoliv veřejný nebo soukromý subjekt, který působí v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže.

Mobility osob a projekty spolupráce
KDY: 1. října

Akreditace Erasmus
KDY: 1. října

Školní vzdělávání

Odborné vzdělávání a příprava

Vzdělávání dospělých

Neformální vzdělávání mládeže

Konkrétní typy projektů najdete na webu dzs.cz

Studující 2.0

Vysoké školy v Česku se za posledních dvacet let proměnily k nepoznání a s nimi se proměnili i studenti a studentky, kteří je obývají. Dnešní generace studujících ovládá technologie, je otevřená světu i mezinárodním zkušenostem. Zatímco při vstupu Česka do Evropské unie tak na českých vysokých školách dlouhodobě studovalo jen 17 tisíc cizinců a cizinek, dnes jich je už 55 tisíc. Odkud přicházejí, jaké jsou jejich preference a proč si volí právě Česko?

Více studujících, více možností

Česko je s 18% podílem zahraničních vysokoškolských studujících jednou z nejvíce internacionalizovaných zemí v Evropě. Tento podíl v porovnání s ne celými 9% zahraničních studujících v Polsku či 16% v Německu svědčí o vysoké atraktivitě Česka i kvalitě českých škol. Zatímco v počátcích programu Study in Czechia ale přicházeli do Česka zejména studující z okolních evropských zemí či bývalých sovětských republik, dnes vidíme široké spektrum národností z celého světa. Nejvýraznější nárůst v posledních letech zaznamenal počet studujících z Asie, především z Kazachstánu a Indie, ale také z Vietnamu či Číny. Tato rostoucí diverzita přináší mnoho výhod, jako je například obohacení výuky o mezinárodní podněty nebo podpora respektu k různým kulturám (více o přínosech na stranách 6–7).

Pokud jde o obory studia, největší zájem je mezi zahraničními studujícími dlouhodobě o oblast obchodu, admini-

strativy či práva. Populární jsou ale také medicínské obory a informační a komunikační technologie, které na pozici třetího nejžádanějšího oboru nahradily techniku a stavebnictví.

V současné době studuje 70% zahraničních studujících v češtině. České školy se však snaží reagovat na poptávku těch, kteří preferují studium v angličtině, a rozšiřují portfolio anglojazyčných programů, z čehož může těžit i české studentstvo. Zároveň školy rozvíjejí podporu integrace lidí ze zahraničí; běžně už tak fungují programy zaměřené na kariérní poradenství a networking, které pomáhají zahraničním studentům a studentkám nejen v akademickém, ale i profesním životě. Důležitou složkou pro retenci zahraničních studujících je totiž jejich proaktivní zapojení prostřednictvím odborných praxí a cíleného poradenství, které pomáhá odstraňovat bariéry vstupu na trh práce ještě během studia i po jeho ukončení. x

Kritéria pro volbu Česka ke studiu

1. Kvalita nabízených oborů
2. Reputace vysoké školy
3. Kulturní a jazyková podobnost či možnost studovat v anglickém jazyce
4. Výše životních nákladů
5. Geografické umístění
6. Výše poplatků
7. Srozumitelnost přijímacího řízení
8. Náročnost přijímací zkoušky

Zdroj: Studium a život v Česku očima zahraničních studentů II

Příchod zahraničních studujících představuje klíčový strategický nástroj pro řešení demografických problémů a transformaci Česka na vzdělanostní ekonomiku.

Řešení demografických výzev

Odstraňování překážek při vstupu vysokoškolsky vzdělaných cizinců a cizinek na trh práce je důležité zejména v kontextu stárnoucí české populace, úbytku obyvatelstva i nízkého podílu vysokoškolsky vzdělaných lidí. Česká vláda a Národní ekonomická rada vlády (NERV) totiž s řešením demografického poklesu vsází právě na tuto skupinu, a to pro její funkční integraci do české společnosti a vysokoškolské vzdělání.

Dobrou zprávou je, že už dnes v Česku 50% zahraničních studujících po škole zůstává a do daňového a sociálního systému země přispívá. Podle Svazu průmyslu a dopravy České republiky je ale potřeba

Česko je s 18% zahraničních studujících jednou z nejvíce internacionalizovaných zemí v Evropě.

zvýšit stávající podíl zahraničních studujících z 18% na 30. Současný vízový proces a nostrifikace středoškolského vzdělání jsou nicméně příliš byrokratické a komplikované, což mnoho potenciálních studentů a absolventů vede k tomu, že i přes preferování Česka nakonec volí sousední země jako Maďarsko a Polsko, kde je proces jednodušší a rychlejší.

Mezi navrhovaná opatření NERV proto patří zkrácení vízového procesu na 15 dní či zjednodušení nostrifikace. Ta by nejen usnadnila studium zahraničních studujících, ale také přispěla ke zvýšení počtu kvalifikované pracovní síly, posílení daňových příjmů a udržitelnosti sociálních systémů v ČR. Příchod zahraničních studujících tedy představuje klíčový strategický nástroj pro řešení demografických problémů a transformaci Česka na vzdělanostní ekonomiku s vysokou přidanou hodnotou. x

Co by do Česka přivedlo další zahraniční studující?

Zřízení sjednoceného přijímacího řízení

Zjednodušení vízového procesu

Integrační kurzy českého jazyka a kultury

Vytvoření pracovních příležitostí při studiu (stáže, part-time)

Zdroj: Dopadová studie 2ET, 2024

Kolik Česko stojí studium lidí ze zahraničí?

Výzkumy zaměřující se na ekonomické dopady zahraničních studentů a studentek svorně docházejí k závěru, že příjmy generované jejich přítomností v zemi převyšují výsledné výdaje – např. ve Francii, Nizozemí, Velké Británii, Austrálii či Španělsku se jedná o přínosy v řádech miliard korun ročně. Výsledky studie týkající se ekonomických dopadů studentů v Česku bude DZS publikovat v brzké době. x

Zahraniční absolvent vysoké školy technického směru vytvoří v ČR přidanou hodnotu 2,5 milionu korun ročně, kdy hrubý přínos pro veřejný rozpočet činí 0,8 mil. korun.

Zdroj: Dopadová studie 2ET, 2024

Proč potřebujeme zahraniční studující?

Text: Jakub Tesař (Svobodná Evropa)

Studující ze zahraničí jsou skupinou, na kterou se ve veřejné debatě bohužel často zapomíná. Jejich studium na českých vysokých školách ovšem mělo a má pro českou společnost řadu významných přínosů. Zavedení efektivních a promyšlených politik vůči zahraničním studentům a studentkám by se proto mělo stát integrální součástí strategického plánování nejen resortu školství, ale i celého státu.

Typickým přínosem, který si lidé se zahraničními studenty a studentkami spojí první, je pomoc rozvoji jejich domovských zemí a propagace Česka v zahraničí. Mnozí si pamatují, že první zahraniční studující k nám přijeli v rámci rozvojové podpory, kterou tehdejší komunistický režim poskytoval tzv. lidovědemokratickým zemím hlavně v Africe či Asii. Výborným příkladem této iniciativy byla návštěva ministra zahraničí v Angole a v dalších afrických zemích v červnu 2023, ze které vyplynulo, že ve vysokých pozicích ve státní zprávě i podnikatelské sféře pracují absolventi a absolventky českých vysokých škol, a tyto elity dokonce hovoří stále plyně česky, což otevírá dveře nejen dobrým politickým vztahům, ale také českým firmám.

Motor české ekonomiky

Přítomnost zahraničních studujících v Česku má ale i významné hospodářské přínosy. Veřejnost většinou vnímá placené školné, ale často zapomíná na příjmy z úhrad životních nákladů, ať už se jedná o ubytování, stravování, či další nákupy v místě studia. Bohužel na rozdíl od zemí jako Velká Británie nikdo zatím tento přínos celkově nevyčíslil, ale jeho existence je nepochybnitelná. U školného je situace samozřejmě jasnější. Příjem

Systém podporující zahraniční studující nám pomůže nejen získávat přátele a vliv v zahraničí, ale i jinou kulturní perspektivu a finanční prostředky vysokým školám.

ze školného poskytuje českým vysokým školám další (a mnohdy velmi významný) finanční pilíř. V českém systému je ovšem studium na veřejných vysokých školách placené cizinci a cizinkami pouze v případě cizojazyčných programů, takže se netýká studujících zapsaných v českojazyčných studijních programech. Ale i v jejich případě platí, že vysoké školy o ně stojí hlavně v okamžiku, kdy jim klesá počet českých studujících a ti ze zahraničí je mohou nahradit. Jelikož část příjmu českých vysokých škol je též vázána na počet studujících, můžeme nakonec hledat ekonomické vysvětlení a přínos pro školy i zde.

Víc než jen levná pracovní síla

Tím se dostáváme od klasických přístupů ke vnímání přínosů zahraničních studujících k nové situaci, ve které se Česko nachází a bude nacházet a ve které právě studenti a studentky ze zahraničí hrají důležitou roli. Tato nová situace je spojena právě s demografickým vývojem, konkrétně s poklesem počtu lidí v produktivním věku a s tím souvisejícím nedostatkem pracovních sil.

Na tento problém narážíme už nyní. Soukromý sektor již dnes, např. prostřednictvím iniciativy 2. ekonomická transformace, žádá kroky, které by otevřely trh práce cizincům a cizinkám a pomohly podnikům skrze chytré migrační politiky zohledňující i bezpečnost a integrační potřeby zaplnit stovky tisíc neobsazených pracovních míst. Pokud má ovšem Česko být vyspělou ekonomikou s produkcí s vysokou přidanou hodnotou, nelze spoléhat pouze na migraci nekvalifikovaných pracovníků a pracovníc, je nutné umět přitáhnout i kvalifikovanou či vysoko kvalifikovanou pracovní sílu. I proto je v navrhovaných

Pokud má být Česko vyspělou ekonomikou, je nutné umět přitáhnout vysoce kvalifikovanou pracovní sílu.

řešeních zmíněna potřeba přitáhnout talenty, ať jsou odkudkoliv.

A právě v tomto směru jsou zahraniční studující ideálním řešením. Do Česka přicházejí získat vysokoškolskou kvalifikaci, a navíc přijíždějí v relativně mladém věku. Mají tak několik let na seznámení se s českou kulturou v podporujícím prostředí českých vysokých škol. Při vstupu na pracovní trh tak již nejen mají vysokou kvalifikaci uplatnitelnou v českých podmínkách, ale jsou do značné míry integrováni do české společnosti. Výhodu v tomto směru mají pak hlavně ti, kteří studovali v češtině, a těch je stále většina.

Chytrá migrace

Z výše uvedeného důvodu je proto při přípravě opatření na zavedení chytré migrace důležité zaměřit se nejen na opatření pro přilákání a udržení zahraničních pracujících, ale neméně podstatně také na opatření pro nábor a udržení zahraničních studentů a studentek.

Vytvoření komplexního systému podporujícího zahraniční studenty a studentky nám totiž pomůže nejen získávat přátele a vliv v zahraničí, ale i jinou kulturní perspektivu a finanční prostředky vysokým školám a při chytré nastavené politice také překonávat rychle se vynořující problémy se stárnutím populace, poklesem počtu osob v produktivním věku a nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil.

Inspirujte se příběhy mezinárodních studentů a studentek, které dokazují, že jejich přítomnost v Česku obohacuje nejen naše školy, ale i celou společnost.

Cesta za poznáním

Chipo Malambo je příkladem toho, jak mohou vládní stipendia přeměnit životy jednotlivců a zároveň přispět k lepší budoucnosti nás všech. Jeho cesta od bakalářského studia v rodné Zambii až po doktorát v Praze navíc dokazuje, že investice do zahraničních studií se mnohonásobně vrací.

Malambovo zapojení do výzkumu vztahu mezi motorickým a kognitivním vývojem u předškolních dětí, který probíhal jak v Česku, tak v Zambii, bylo díky jeho znalosti zambijských poměrů klíčové. Bez jeho vzhledu by totiž nebylo reálné dostat se do prostředí škol a spolupracovat s vyučujícími i žactvem v takové míře, jaká je pro výzkum potřebná.

Mimo akademickou práci se Chipo Malambo věnuje také dětské ergoterapii. Přispívá tak ke zlepšení kvality života dětí se zdravotními problémy a ukazuje, jak mohou teoretické znalosti získané na vysoké škole najít uplatnění v praxi. ✖

Doktorand dobrovolník

Zahraniční studující v Česku, zejména ti z mimo-unijních zemí, si hradí náklady na studium sami, i tak ale výrazně přispívají nejen k akademickému, ale i společenskému životu našich univerzit. Jedním z nich je i Bassel Nesser, doktorand v oboru Energetika na VŠB-Technické univerzitě Ostrava, jehož přínos přesahuje hranice akademických úspěchů.

Kromě svého výzkumu větrných turbín se totiž Bassel aktivně zapojuje do pomoci ostatním zahraničním studujícím. Jako jeden z prvních dobrovolníků začal organizovat adaptační programy, kde novým studentům a studentkám pomáhá s orientací na univerzitě i v české kultuře. Jeho znalost češtiny, kterou díky tvrdé práci a odhodlání rozvinul na úroveň B2, mu umožňuje být efektivním prostředníkem mezi lidmi ze zahraničí a z Česka.

Bassel se rovněž podílí na organizaci společenských a kulturních akcí, které napomáhají k integraci zahraničních studujících do univerzitního prostředí. Jeho snaha vytvářet přátelské a podpůrné prostředí nejen zlepšuje jejich studijní zážitky, ale také posiluje komunitní život na jeho fakultě. ✖

České kořeny se nezaprou

Ne všichni zahraniční studující jsou cizinci v pravém slova smyslu. Dokládá to profesorka Ludmila Číževská, představitelka šesté generace volyňských Čechů na Ukrajině. Hluboké rodinné vazby s Českem udržuje vedením Žitomirského spolku volyňských Čechů a propagací výuky češtiny na Státní polytechnické univerzitě v Žitomiru, kde působí na katedře účetnictví.

V roce 2022 přijala nabídku hostující profesorky na Vysoké škole ekonomické v Praze (VŠE). Její přínos zde byl nesmírný – nejen že se zapojila do akademického života, ale také intenzivně pomáhala nově přichozím studujícím z Ukrajiny adaptovat se v novém prostředí. Díky své znalosti češtiny a bohatým zkušenostem přispěla k vytvoření integračních kurzů, které zjednodušily přechod ukrajinských studujících na českou univerzitu.

I po návratu do Žitomiru ve spolupráci s VŠE pokračuje, a to díky programu Erasmus+. Absolvovala zde dva týdenní vzdělávací pobyty, na základě kterých byl s českou školou zahájen tříletý projekt výjezdů pro vysokoškolské pedagogy a studující z Žitomiru. ✖

Solidární průkopnice

Olivia Hynne z Norska se zapsala do historie Univerzity Karlovy jako první zahraniční dobrovolnice, která zde prostřednictvím programu Evropský sbor solidarity průkopnický odstartovala nový dobrovolnický program. Nejenže tak otevřela cestu pro další dobrovolníky, ale také ukázala, jak silný vliv může mít mezinárodní spolupráce v akademické komunitě.

Olivia, která již dříve díky programu Erasmus+ na Karlově univerzitě studovala, se rozhodla své zkušenosti a pokročilou znalost češtiny využít jako dobrovolnice na Fakultě tělesné výchovy a sportu v rámci Mezinárodního studentského týmu. Zde se aktivně zapojila do organizace řady akcí pro studující, jako jsou sportovní turnaje, kulturní večery, běžecké akce MindRun zaměřené na duševní zdraví nebo série veřejných diskusí *Univerzita našich příběhů*. Kromě toho se věnuje propagaci dobrovolnictví a inspiruje ostatní studující k zapojení do dobrovolnických aktivit. Její energie a odhodlání přinesly do univerzitního života nový impuls, který inspiruje nejen studující, ale i její kolegy a kolegyně. ✖

Americký sen po česku

Příběh Maríe Suarez Salgado, studentky z Venezuely, je ukázkou toho, jak zahraniční studium může změnit životní směr a otevřít dveře k nečekaným příležitostem. Z výměnné studentky se díky své vytrvalosti a odhodlání stala klíčovou osobností univerzitního života v Hradci Králové. Její cesta je tak inspirací pro všechny, kdo věří, že vzdělání a houževnatost mohou proměnit sny o lepším životě ve skutečnost.

María přijela do České republiky jako výměnná studentka z Universidad de los Andes v Méridě. V rámci partnerské smlouvy mezi její domovskou univerzitou a Filozofickou fakultou Univerzity Hradec Králové (UHK) dostala příležitost zažít studium v novém kulturním prostředí. Pobyt na UHK jí natolik učaroval, že se rozhodla prodloužit svůj výměnný program a nakonec se zapsala na plnohodnotné bakalářské studium v oboru politologie. ✖

Od Erasmu k prezidentství

Od svého příjezdu se María rychle zapojila do akademického a studentského života na UHK. V rámci stáže na Zahraničním oddělení Filozofické fakulty pomáhala dalším zahraničním studujícím s adaptací na nové prostředí a svými zkušenostmi přispívala k lepšímu chodu oddělení. Její znalost španělštiny se stala cenným přínosem, když tento jazyk začala vyučovat zaměstnance a zaměstnankyně fakulty. Její pedagogické nadání ovšem nezůstalo omezeno pouze na univerzitu – jazyky

vyučovala na základní škole i v soukromých hodinách.

Jedním z klíčových momentů jejího univerzitního angažmá nicméně bylo volení do funkce prezidentky studentské organizace Erasmus Student Network v Hradci Králové. V této roli nejen že pomáhala zahraničním studujícím s integrací do českého prostředí, ale také úspěšně reprezentovala UHK na celostátní úrovni.

Splněný sen

Maríin příběh je důkazem toho, že zahraniční studium může být klíčovou příležitostí pro osobní i profesionální růst. Její odhodlání a snaha se nejen integrovat, ale i aktivně přispívat k univerzitnímu a komunitnímu životu z ní udělaly výraznou osobnost, která inspiruje další studující nejen z Venezuely, ale i z dalších zemí. María si v Česku plní svůj sen o lepším životě a svým příkladem motivuje ostatní, zejména ty z méně rozvinutých zemí, pro které je vždy zahraniční pobyt obtížnější, aby se nebáli a využili příležitosti, které jim mezinárodní vzdělávání nabízí. **(KV)** ✖

Marketing ve vzdělávání

Jak mohou české vysoké školy zářit na mezinárodním poli

Text: Kristýna Veitová, Dominika Slavíková

Co si představíte, když se řekne české vysoké školství? Našincům nejspíš tlusté učebnice, sdílené pokoje na kolejích či oblíbené dukátové buchtičky v menze. Co si ale přejeme, aby se vybavilo lidem ze zahraničí, kteří do Česka za studiem míří nebo teprve přemýšlejí, kam jejich další cesta za vzděláním povede? A jak v době silné konkurence šířit povědomí o Česku i vlastní vysoké škole, a přilákat tak více talentů?

Podle výsledků dotazníkového šetření Studium a život v Česku očima zahraničních studentů z přelomu roku 2022 a 2023, kterého se zúčastnilo téměř 6,5 tisíce respondentů a respondentek, je hlavním zdrojem informací o studiu v Česku online prostředí, a to pro více než polovinu zahraničních studujících. Prvním krokem k jejich upoutání je proto vybudování silné značky, a to prostřednictvím jasně komunikační strategie, která pomáhá udržovat přehlednou strukturu toho, co, jak a kde chcete komunikovat. Nebojte se také zdůraznit to, co vás odlišuje od ostatních, ať už je to nová jídelna, opravené koleje, či zbrusu nový technický obor.

Samozřejmostí jsou dnes již webové stránky v několika světových jazycích, měly by však poskytovat všechny důležité informace o studijních programech, přijímacím řízení, životních nákladech i studentském životě. Podstatná je také aktivní přítomnost na sociálních sítích, jelikož podle zmíněného šetření z těchto platforem při výběru studijní destinace čerpá více než pětina zájemců a zájemkyň o studium. Pravidelná aktualizace obsahu, sdílení úspěchů studujících nebo zajímavých událostí tak může výrazně zvýšit povědomí o vaší instituci.

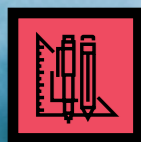
Netradiční formou propagace jsou například studentské e-booky, které pomáhají s orientací v začátcích studia.

Odlišit se můžete i díky studentským ambasadorům, kteří mohou vytvářet autentičtější a originálnější obsah na sociální síť či blogy.

Prezentujte výhody studia v Česku

Jedním z nejvýznamnějších faktorů při volbě studijní destinace je kvalita vzdělávání, a proto je důležité v propagačních materiálech zahrnout veškerá získaná ocenění nebo umístění v mezinárodních žebříčkách. Při výběru univerzity ale zahraniční studující často zohledňují i celkové prostředí, ve kterém budou žít a studovat. Česko nabízí vysokou kvalitu života i studijních oborů, bezpečnost, dostupné životní náklady a možnost získat dobré pracovní místo, a tak chceme, aby nás vnímali i zahraniční zájemci a zájemkyň o studium. Efektivní a ucelená prezentace těchto aspektů totiž může výrazně ovlivnit rozhodování potenciálního studentstva.

I přesto je bohužel jednotná prezentace často podceňovaná. Iniciativa DZS, Study in Czechia, se proto na tuto oblast soustředí a nabízí celou řadu materiálů, které pomáhají zahraničním studujícím odpovědět na nejdůležitější otázky a rozhodnout se, jestli je pro ně Česko vhodnou studijní destinací. Materiály, které Study in Czechia dodává jak českým školám, tak partnerům v zahraničí, obsahují letáky, brožury, mapy i přehledy vysokých škol.

Využijte průzkumy Study in Czechia a zlepšete svou propagaci

Průzkumy o zahraničních studentech a studentkách jsou klíčovou součástí propagace Česka jako ideální studijní destinace. Sesbírané údaje pomáhají vysokým školám lépe porozumět tomu, co lidé ze zahraničí hledají, a umožňují jim přizpůsobit své programy a služby tak, aby byly atraktivnější a přístupnější. Na základě těchto průzkumů mohou univerzity navíc zlepšovat své marketingové strategie a efektivněji komunikovat výhody studia v Česku. Například nejnovější výzkum „Studium a život v Česku očima zahraničních studentů“ iniciativy Study in Czechia se zaměřil na témata podpory zahraničních studujících před příjezdem, kvalitu českých vysokoškolských studijních programů a na služby a životní podmínky pro zahraniční studentstvo. Výzkum tak přinesl cenné poznatky o motivaci zahraničních studentů a studentek k výběru Česka a vnímání průběhu studia, které vysokým školám mohou pomoci při tvorbě koncepce jejich mezinárodních aktivit.

Vyjeďte s námi na mezinárodní veletrh

DZS a Study in Czechia se každoročně účastní tří významných mezinárodních veletrhů, a to APAIE (Asijsko-pacifický region), NAFSA (Severní Amerika) a EAIE (Evropa). Přítomnost na těchto veletrzích umožňuje českým institucím propagovat své studijní programy a výzkumné projekty a navázat nové spolupráce s akademickými partnery z celého světa. Veletrhy navíc zahrnují semináře, přednášky a workshopy, které nabízejí možnost sdílet osvědčené postupy a získávat inspiraci pro rozvoj svých institucí. Pod záštitou Study in Czechia se tak zde scházejí početné delegace veřejných i soukromých vysokých škol. „Pokud bychom se veletrhu účastnili sami za sebe, neměli bychom možnost navázat tolik kontaktů, jako se nám zde daří v rámci stánku Study in Czechia. Nemohu dostatečně zdůraznit, jak moc je pro nás tato spolupráce důležitá a na kolik se díky ní můžeme plně soustředit na budování partnerství a strategické plánování,“ říká k významu mezinárodních veletrhů Nevena Šaulić z Anglo-American University. Účastnit se mohou všechny vysoké školy, v případě zájmu stačí kontaktovat DZS.

Budujte vztahy s absolventskou komunitou

Absolventi a absolventky, kteří cítí spojení se svou alma mater i danou kulturou, jsou ochotnější sdílet své pozitivní zkušenosti, což může přilákat nové zahraniční studující. Zmínovaný výzkum potvrzuje, že právě práce s touto skupinou má obrovský potenciál pro další propagaci studia: 97 % z nich by studium v Česku doporučilo. Program Czechia Alumni proto cílí na zahraniční studenty a absolventy, kteří mají krátkodobé či dlouhodobé studium na české vysoké škole za sebou, a snaží se udržovat jejich vztah k Česku. Dělá to například prostřednictvím absolventských setkání, tzv. Alumni Meetupů, která se za čtyři roky existence programu konala např. v Kazachstánu, Španělsku, Moldavsku, USA, Francii či Thajsku. Setkání propojují absolventy nejen mezi sebou, ale i se soukromým i veřejným sektorem, což může vést k novým profesním příležitostem, zvýšení exportu a lepší pověsti Česka v zahraničí. Alumni Meetupy tak posilují komunity absolventů v regionech, čímž jim pomáhají udržovat vazby i po dokončení studia. Budování vztahů s bývalými studujícími je tak investicí, která se školám mnohonásobně vrací prostřednictvím loajality, podpory a neustálého zlepšování image na mezinárodním poli.

Česko? Špičkové studium, bohaté příležitosti

Text: Kristýna Veitová

Foto: Daria Bulavina

Na otázku, proč si stále více zahraničních studujících vybírá pro své vysokoškolské studium právě Česko, umí jen málokdo odpovědět lépe než **Oleg Fetisov**. Jako bývalý zahraniční student, ambasador Study in Czechia a současný vedoucí odboru mezinárodních vztahů na rektorátu ČVUT v rozhovoru odhaluje, čím Česko konkuruje ostatním evropským zemím, kde má naopak prostor pro zlepšení a co by zájemcům o studium v Česku doporučil.

Podle šetření „Česko očima zahraničních studentů“ je jedním z nejdůležitějších kritérií pro výběr studijní destinace kvalita školy a prostředí, ve kterém budou studující žít. Co vedlo k výběru Česka vás?

Moje první zkušenost se zahraničním studijním pobytem byla v roce 2012. Tehdy jsem studoval na Ukrajině a nabídka zahraničních příležitostí byla velmi omezená. Jedním z nejperspektivnějších programů byl program Vísehradských stipendií, o který se mi podařilo úspěšně ucházet. Během rozhodování pro mě hrála důležitou roli pouze tři kritéria – nabídka a kompatibilita studijních programů, komunikace, podpora a služby pro zahraniční studující a také tzv. blízkost kulturního prostředí.

Později, při výběru nejvhodnější instituce pro doktorské studium, jsem vy-

pracoval seznam potenciálních vysokých škol a svůj vlastní systém kritérií, který kromě výše zmíněných bodů zahrnoval také nabídku ubytování, vízovou a imigrační politiku, uznávání diplomů, výši školného a životních nákladů a v neposlední řadě také prestiž a postavení vysoké školy na mezinárodním poli včetně rankingového hodnocení. Proto mou volbou bylo ČVUT.

Platí tato kritéria i u ostatních zahraničních studujících?

Dnes ze své pozice mohu konstatovat a také doložit výstupy pravidelně realizovaných průzkumů, že vše výše zmíněné platí. Navíc přibývají i další aspekty jako například stipendijní programy a příležitosti, kariérní poradenství a podpora během studia, možnost zapojení do výzkumných

Díky CZEDUCONu se otevírá spousta příležitostí pro reprezentaci vysokých škol, ale také pro sdílení nejlepších zkušeností.

projektů, poskytování rovných příležitostí, podpora sportovních aktivit a další.

Chtěl bych také zmínit i jednu negativní stránku, kterou je získávání příslušných pobytových titulů. Bohužel, pro některé země a regiony je velmi komplikované získávání víz, a to i z důvodu vzdálenosti nejbližšího zastupitelského úřadu ČR anebo omezené kapacity pro sjednání termínů pro podání žádostí.

O jaké programy na ČVUT je mezi zahraničními studujícími největší zájem?

Vzhledem k tomu, že ČVUT je jednou z největších technických vysokých škol nejen v Česku, ale také v celosvětovém měřítku, současná nabídka studijních programů pokrývá všechny aktuální oblasti. Jedná se o skoro 240 akreditovaných bakalářských, magisterských a také doktorských studijních programů. Všechny špičkové programy jsou také dostupné pro studium v anglickém jazyce (přes 60) a pokrývají oblasti, o které je největší zájem ze strany uchazečů/studentů, jako je například informatika, elektrotechnika, kybernetika a robotika, biomedicína, energetika, architektura, smart cities a také v neposlední

řadě ekonomika a management. Pro zahraniční studující jsou také zajištěny velmi specifické a unikátní programy jako například „profesionální pilot“.

Jakým způsobem se vám daří propagovat anglické programy?

Historicky hlavními nástroji pro nábor zahraničních studujících jsou webové stránky. Poté kanály na sociálních sítích, angažovanost v různých katalozích a webových portálech, účast na náborových veletrzích, zapojení tzv. studentských ambasadorů do různých aktivit a také do komunikace s uchazeči a jejich rodiči. Dnes ale zaznamenáváme potřebu výrazné změny komunikační strategie, proto byl letos v rámci přijímacího řízení realizován průzkum, který nám mimo jiné pomohl ohodnotit efektivitu spolupráce s náborovými agenturami, odhalit úplně novou oblast – spolupráci s poradci prestižních mezinárodních škol (high school education counsellors), dále také definovat nové trendy komunikace přes sociální síť, zapojení absolventů a dalších účastníků – tzv. stakeholderů. Z marketingového a komunikačního hlediska je také velmi důležitým nástrojem tzv. „spokojenost studentů“, protože osobní doporučení od studujících a jejich rodičů letos ovlivnilo rozhodnutí studovat na ČVUT pro 23% zahraničních uchazečů.

Jako hlavní překážku bych rád zmínil konkurenci některých evropských zemí (např. v oblasti služeb, internacionalizace obecně, vízové a migrační politiky apod.). Nicméně vzhledem k tomu, že díky DZS české vysoké školy dnes spojují síly a společně řeší všechny aktuální výzvy, věřím, že otázka konkurence v nejbližší době již nebude aktuální.

V minulosti jste byl ambasadorem Study in Czechia, v čem vidíte důležitost a přínos takové iniciativy na národní úrovni?

Iniciativa Study in Czechia je velmi důležitou komunikační platformou, která pomáhá uchazečům a uchazečkám o studium učinit správné rozhodnutí. Prezентuje nejlepší stránky naší země, bohatou nabídku studijních programů

Česko je jednou z nejlepších studijních destinací, která kromě silných tradic ve vzdělávání a bohatých možností odborného uplatnění také nabízí spoustu příležitostí a přispívá k budování silných a unikátních osobností.

a skvělý studentský život. Poskytuje nejdůležitější informace a instrukce i prostřednictvím ambasadorů a také propojuje českou a zahraniční komunitu.

Jakým způsobem pomáhají aktivity, jako je mezinárodní konference CZEDUCON nebo mezinárodní veletrhy, k propagaci škol a zviditelnění jejich programů?

Díky CZEDUCONu a dalším odborným konferencím, jako jsou EAIE a NAFSA apod., se otevírá spousta příležitostí nejen pro reprezentaci vysokých škol, ale také pro sdílení nejlepších zkušeností, diskutování aktuálních výzev a propojení odborníků z celého světa. Díky CZEDUCONu mělo ČVUT již několikrát možnost prezentovat své úspěchy, nápady a nástroje pro komunikaci a podporu zahraniční studentské komunity atd. a zároveň získat nové zkušenosti a čerpat inspiraci pro řešení jiných aktuálních úloh.

Jaké rady byste dal zahraničním studentům a studentkám, kteří uvažují o studiu v Česku?

Rád bych jim doporučil, aby se ničeho nebáli, sledovali své sny a investovali svůj čas a energii do kvalitního a moderního vzdělávání. Naštěstí je Česko dnes jednou z nejlepších studijních destinací, která kromě silných tradic ve vzdělávání, bohaté nabídky studijních programů a možností odborného uplatnění také nabízí spoustu příležitostí pro kulturní obohacení, sport, cestování, respektuje evropské hodnoty a přispívá k budování silných a unikátních osobností.

Oleg Fetisov

Je vedoucím odboru mezinárodních vztahů Rektorátu Českého vysokého učení technického (ČVUT) v Praze. Má na starosti internacionalizaci, mezinárodní vztahy, podporu mezinárodní komunity, včetně vztahů s absolventy. Aktivně se podílí na projektech internacionalizace jak na univerzitní, tak na národní a mezinárodní úrovni. Od roku 2021 je také členem týmu evropské univerzitní aliance EuroTeQ Engineering University, kde koordinuje programy vzdělávání zaměstnanců a posiluje studentskou mobilitu. Je absolventem ČVUT.

Dvacet let Study in Czechia

Program **Study in Czechia**, který propaguje české vysoké školství v zahraničí a podporuje mezinárodní aktivity českých vysokých škol, letos **slaví dvacet let od svého vzniku**.

Statistiky

54 vysokých škol a univerzit

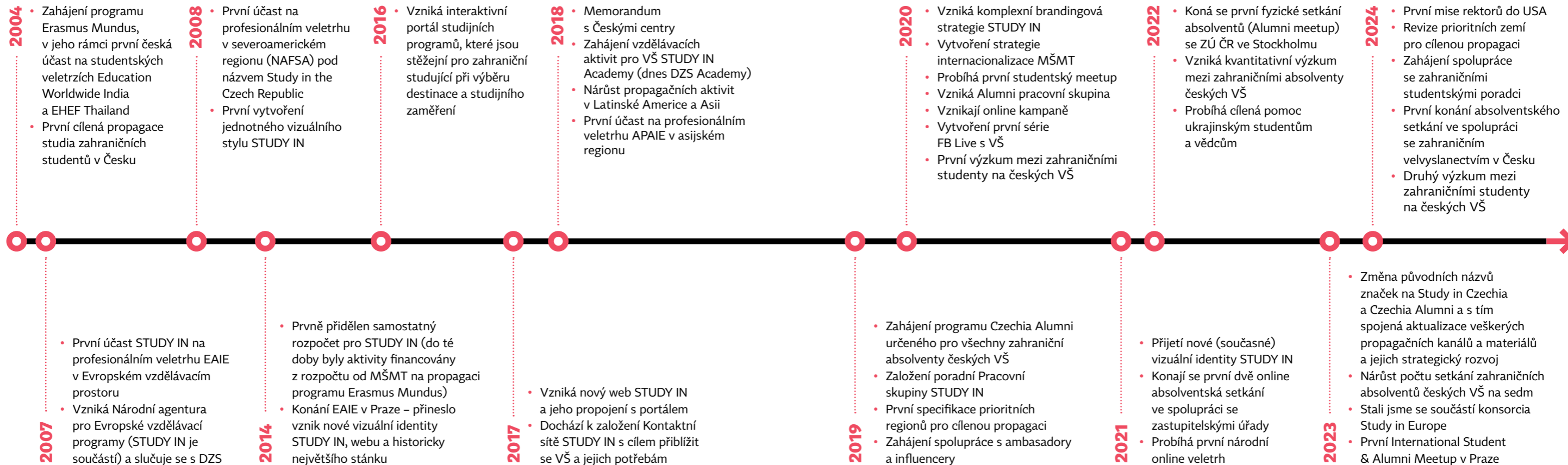

Více než **1000** nabízených anglických programů

Počet zahraničních vysokoškolských studentů v Česku dlouhodobě roste

Milníky

97%

zahraničních absolventů doporučuje studium v Česku. A co dalšího si o nás absolventi myslí?

Žít v Česku bylo jedno z nejlepších rozhodnutí, která jsem v životě udělala!

Procestoval jsem celý svět a mohu říci, že největší svobodu jsem cítil v Česku.

Měla jsem možnost poznat Česko víc, získala jsem spoustu kontaktů, přátelství... Česko považuji za svůj druhý domov.

Víc jsem poznal kulturu, historii a životní styl. Potkal jsem spoustu skvělých lidí. Znalosti, které jsem získal během studia, ze mě udělaly lepšího člověka.

